

Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.	
Δ/ΝΣΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	
Ημερ/νία:	15/05/2019
Αριθ.πρωτ.:	1100/ΕΦΔ 232
Χειριστής:	ΜΟΝ Α

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 15/05/2019
Α.Π.: 51627 /ΕΥΚΕ 876

**ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Προς: Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής
Προβολής Αθηνών
Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΑΤΑ Α.Ε.)
Διεύθυνση Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης
Μητροπόλεως 60,
10563 Αθήνα
(ηλεκτρονικά)

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63
Πληροφορίες : Αικ. Παπαδημητρίου
Τηλ.: 210 3742090
Fax: 210 3742063

E-mail: aikapapa@mnec.gr

Υπ' όψιν: κ. Π. Οικονομάκου

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με το έργο με τίτλο «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων και πολλαπλών διακρίσεων» για έλεγχο συμβατότητας με τις κρατικές ενισχύσεις

Σχετ.: Το από 06.05.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αρ. πρωτ. εισ. ΕΥΚΕ 876/06.05.2019)

Σε συνέχεια τόσο του ως άνω σχετικού, όσο και της με αρ πρωτ 8797/ΕΥΚΕ121/23.01.2019 Γνωμοδότηση της υπηρεσίας μας όσον αφορά στο ομότιτλο σχέδιο πρόσκλησης και στην ενδεχόμενη ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του Τεχνικού Δελτίου Πράξης η προς ένταξη πράξη/έργο αφορά στη ενίσχυση των δράσεων του Δήμου Αθηναίων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των έμφυλων διακρίσεων και στην ανάπτυξη δράσεων για την Ισότητα των φύλων στον Δήμο Αθηναίων, μέσω της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας των Φύλων προκειμένου να προωθηθεί η οπτική του φύλου σε πολιτικές, πρωτοβουλίες και δράσεις του Δήμου Αθηναίων. Θα λειτουργήσει Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας ή/και των πολλαπλών διακρίσεων, όπου θα παρασχεθούν πολυ-τομεακές υπηρεσίες από εξειδικευμένο προσωπικό σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν όλες τις μορφές και είδη βίας ή/και πολλαπλές διακρίσεις (π.χ. άνεργες, μετανάστριες, πρόσφυγες, ΑμεΑ, κ.λπ.), προκειμένου να υποστηριχθούν με ολιστικό και ολοκληρωμένο τρόπο οι ανάγκες των πληθυσμιακών αυτών ομάδων.

Οι υπηρεσίες αφορούν σε:

- ενημέρωση/πληροφόρηση για θέματα ισότητας των φύλων, βίας κατά των γυναικών και πολλαπλών διακρίσεων

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- κοινωνική, ψυχολογική, εργασιακή και νομική στήριξη (εξειδικευμένη στήριξη με την οπτική του φύλου),
- παραπομπή ή συνοδεία σε ξενώνες, στις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, στο δικαστήριο, σε νοσοκομεία ή κέντρα υγείας, σε φορείς αρμόδιους για προνοιακά ή άλλα επιδόματα κ.λπ.,
- δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης με εθνικούς και τοπικούς φορείς για τη διάδοση των υπηρεσιών του Συμβουλευτικού Κέντρου, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των εξυπηρετούμενων ατόμων, αλλά και για την καλύτερη ανάπτυξη της συνεργασίας αρμόδιων φορέων, ώστε να συνεργάζονται, μέσα από τις παραπομπές και τη συμπληρωματικότητα των ενεργειών σε μια ολοκληρωμένη συμβουλευτική παρέμβαση.

Επιλέξιμοι δυνητικοί Δικαιούχοι είναι : ο Δήμος Αθηναίων (μέσω των αρμοδίων Διευθύνσεών του) – ο οποίος εξέδωσε και την σχετική πρόσκληση- και όσοι φορείς έχουν δρομολογήσει σύναψη προγραμματικής σύμβασης με αυτούς. Η δε υλοποίηση θα γίνει με ίδια μέσα.

Α. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Συνακόλουθα σε περίπτωση που διακριβωθεί ότι ο αποδέκτης της ενίσχυσης θεωρείται «επιχείρηση» πρέπει να διαπιστωθεί εάν πληρούνται σωρευτικά για τους δικαιούχους των υπό έκδοση προσκλήσεων οι τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης: α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους, β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος, γ) επιλεκτική μεταχείριση και δ) νόθευση του ανταγωνισμού και επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί.

Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Σύμφωνα με το σημείο 205 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C262/01), σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να ενεργοποιηθεί η μέριμνα που έχει παράσχει η Ε.Ε. για την αποφυγή ανάδειξης κρατικής ενίσχυσης, ήτοι α) ο πλήρης και σαφής

διαχωρισμός των δραστηριοτήτων του Φορέα και β) η ξεχωριστή λογιστική καταχώριση και παρακολούθηση τους.

Σύμφωνα με το σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) εάν, σε περίπτωση μεικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι συμβαίνει όταν οι οικονομικές δραστηριότητες αναλώνουν τις ίδιες εισροές όπως και οι μη οικονομικές δραστηριότητες, για παράδειγμα υλικό, εξοπλισμό, εργασία ή πάγιο κεφάλαιο. Οι βοηθητικές οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να παραμένουν περιορισμένης εμβέλειας όσον αφορά τη δυναμικότητα της υποδομής. Στο πλαίσιο αυτό, η οικονομική χρήση της υποδομής μπορεί να θεωρηθεί βοηθητική, όταν η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε χρόνο για μια τέτοια δραστηριότητα δεν υπερβαίνει το 20 τοις εκατό (%) της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας της υποδομής.

Με βάση τα παραπάνω, και στην περίπτωση κατά την οποία (όπως διαφαίνεται εν προκειμένω) τεκμηριώνεται ότι η παροχή υπηρεσιών στην ευάλωτη ομάδα των γυναικών που υφίστανται διακρίσεις και ειδικότερα στις έμφυλες, δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα αφού εκλείπει παντελώς το οικονομικό αντάλλαγμα και συνεπώς δεν υφίσταται σχετική αγορά. Συνεπώς δύναται να χαρακτηριστεί η εν λόγω δραστηριότητα ως μη οικονομική και συνεπώς μη δυνάμενη να εγείρει ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.

Ωστόσο **η ανάθεση** τέτοιων δραστηριοτήτων από το Δημόσιο σε συγκεκριμένο Φορέα δύναται να εγείρει ζητήματα κρατικών ενισχύσεων αφού σχετίζεται με δραστηριότητα που και άλλοι Φορείς προσφέρουν στην αγορά και/ή ενδεχομένως υφίσταται και κάποιο οικονομικό αντίτιμο προς τον Φορέα που ανατίθεται η υπηρεσία.

Στην περίπτωση κατά την οποία ενυπάρχει οικονομική δραστηριότητα και ακολούθως η μη ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης δεν μπορεί να τεκμηριωθεί τότε,

εξετάζεται η υλοποίηση της δραστηριότητας να αφορά σε Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ).

Β. Οι δράσεις που αφορούν σε υπηρεσίες οι οποίες δύνανται να χαρακτηρισθούν ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) και οι οποίες συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά θα πρέπει να είναι στο πλαίσιο των αναφερομένων στην Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ) για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 2.1.γ περί κοινωνικών αναγκών. Οι ΥΓΟΣ είναι οικονομικές δραστηριότητες που οι δημόσιες αρχές προσδιορίζουν ως ιδιαίτερης σημασίας για τους πολίτες και οι οποίες δεν θα παρέχονταν (ή θα παρέχονταν υπό διαφορετικές συνθήκες) χωρίς δημόσια παρέμβαση. Η χρηματοδότηση των εν λόγω ΥΓΟΣ συνιστούν συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά κρατική ενίσχυση, υπό μορφή αντιστάθμισης, προς τις επιχειρήσεις που έχουν επιφορτιστεί με την διαχείριση και παροχή αυτών σύμφωνα επίσης με το άρθρο 2.1 της Απόφασης της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ).

Ο χαρακτηρισμός μιας παρεχόμενης υπηρεσίας ως ΥΓΟΣ πρέπει να τεκμηριώνεται από την εθνική νομοθεσία (νομοθετικό / κανονιστικό πλαίσιο / εθνική στρατηγική / αρμοδιότητες, κλπ.) η οποία καταδεικνύει το δημόσιο χαρακτήρα της εν λόγω υπηρεσίας και τις συγκεκριμένες υπηρεσίες που το κράτος έχει καθορίσει ότι οφείλει να παρέχει στους πολίτες, όπως ενδεχομένως στην εν θεματι χρηματοδότηση της πράξης (Δομή παροχής υπηρεσιών και σχετικές ενέργειες έναντι στις έμφυλες διακρίσεις). Η δε εν λόγω τεκμηρίωση πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην σχετική έκθεση τεκμηρίωσης που πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 39499/ΕΥΚΕ5288/31.03.2017 επιστολή μας, με θέμα «Οδηγίες σχετικό με την υποβολή εκθέσεων τεκμηρίωσης στο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων υπό μορφή αντιστάθμισης για παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΥΓΟΣ)». Όπως αναφέρεται σχετικώς, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης διατηρεί την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθότητας υπολογισμού των οικονομικών στοιχείων της έκθεσης καθώς και της επιλεξιμότητας των δαπανών της υπό αξιολόγησης και ένταξης πράξης.

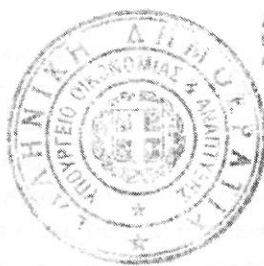
Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνδρομή.

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή (ηλεκτρονικά)
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα (ηλεκτρονικά)
- ΕΥΚΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Α. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Γεώργιος Μεσσαλάς

Ζαφειρία Ηλιοπούλου

From: Παναγιώτης Οικονομάκος <oikonomakosp@developathens.gr>
Sent: Τετάρτη, 15 Μαΐου 2019 3:51 μμ
To: ΨΥΡΡΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ; Leto Marinou
Cc: Ζαφειρία Ηλιοπούλου
Subject: FW: ΕΥΚΕ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΜΦΥΛΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ
Attachments: ΕΑΤΑ_ΕΜΦΥΛΕΣ_ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ.pdf

Importance: High

Παναγιώτης Οικονομάκος
Προϊστάμενος Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Ε.Φ.Δ. Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.

Μητροπόλεως 60, Αθήνα ΤΚ 105 63
Τηλ.: 210 3310013, 210 3310011
FAX : 210 3224054

e-mail: oikonomakosp@developathens.gr
www.athensib.gr

-----Original Message-----

From: EYKE [mailto:stateaid_unit@mnec.gr]
Sent: Wednesday, May 15, 2019 3:41 PM
To: oikonomakosp@developathens.gr
Cc: zgeorgopoulou@mnec.gr; 'papadimitriou katerina'; krokidis@mnec.gr
Subject: ΕΥΚΕ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΜΦΥΛΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ
Importance: High

Σας στέλνουμε συνημμένα τη γνωμοδότηση της υπηρεσίας οσον αφορά στο έργο"
Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισοτητα των φυλων..."

Με εκτίμηση,

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ Εθνική Αρχή Συντονισμού Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων
Νίκης 10, 10180 Αθήνα
Τ: +302103742085 F: +302103742063
e-mail: stateaid_unit@mnec.gr

Ministry of Economy and Development

General Secretariat of Public Investments - NSRF National Coordination Authority Special Service for State Aid
10 Nikis str., 10180 Athens Greece
Τ: +302103742085 F: +302103742063

e-mail: stateaid_unit@mnec.gr

P Help save paper - do you need to print this email?